

BISERICA si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiul abonamentului:	Pretiul insertiunilor:	Corespondintele se se adreseze Redactiunea dela „BISERICA si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogic-teologic, éra bani la secretariatul consistoriului romanu ortodox din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu 5 fl. — cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contineau cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
" " " " " 1/2 anu . . . 2 " 50 "		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . 7 " — "		
" " " " " 1/2 " 3 " 50 "		

Nr. 1852. pres.

Circulariu

Pré onorutilor parinti protopresbiteri, inspectori de scóle si onoratei preotimi din dieces'a Aradului.

Apropiandu-se prim'a Septemb're a.c., diu'a inceperii prelegerilor in tóte scólele nóstre confessionali din diecesa, si fiendu invetiatur'a pentru poporulu nostru de atât'a lipsa si trebuintia, de cát'a lipsa si trebuintia este pentru elu si panea de tóte dilele: nu aflàmu cuvinte si espressiuni de ajunsu, prin care se punemu la inim'a pré onoratilor protopresbiteri si inspectori scolari, la inim'a onoratei preotimi, a inteligintiei si a poporului nostru acestu lucru atátu de mare si santu.

Marturisimu, că daca amu dispune de mai multe organe si medilóce, nu am serie acestea; ci amu trimite in tóta comun'a pre cát'e cineva, ca se spuna si vorbésca tuturor a loru nostri, că cestiunea invetiamentului a ajunsu a fi la noi cestiune de urgentia si de esistentia; si astfelui se capacitez si convinga pre toti ereditiosii nostri despre folosulu celu mare alu invetiaturei, si se puna tóte la cale, că invetiamentulu nostru confessionalu inca acum la incéputu se ia directiune buna si avantagiosa.

Inse dupa ce nu avemu pe cine trimite den partea nóstra in tóte comunele, nu ni remane, decat se incredem lucrulu acest'a mare si santu pré onoratilor protopresbiteri si inspectori scolari si onoratilor preoti si invetiatori, ca organoloru nóstre dela facia locului, precum si altoru intelligenti ai nostri, provocandu, si chiar rugandu pre toti, pentru ce au mai scumpu, că precum au fost totdeuna cei mai sinceri binevoitori ai poporului nostru, totu asemenea se fie si acum candu are mai multa trebuintia de sfatu si ingrirea, si asia se nu erutie nici o ostenela pentru luminarea poporului prin invetiatura, sciindu bine, că numai invetiatur'a este bas'a fericirei lui.

Spuneti acésta poporului si convingeti-lu, că de i-am puté dá noi tóte bunatatile pamantului, — daca nu lu-vomu cultivá prin scóla, nu i am facutu vre una mare bine; caci fara de invetiatura n'ar scí nici

intrebuintia, nici conservá acele bunatati. Spuneti poporului, că au avut betranii nostri multe asemenea bunatati; dar noi urmatorii loru le am perduto mai tóte acalea, pentru că n'amu avut destula invetiatura.

Cu arguminte ca acestea bine intielese se convingeti poporulu nostru, că invetiatur'a este bas'a fericirei lui, si că sant'a maic'a nóstra biserica avendu chiamarea a lu-conduce la fericire, numai prin invetiatura si luminare si-póte ajunge scopulu propus, si astfelui faceti, ca poporulu nostru cu tinerimea sa se imbraciseze invetiatur'a din tóte puterile sale.

Nu sufere indoieá, că detorinti'a de a spune acestea, de a invetiá poporulu, cade in sarcin'a preotilor de susu pana diosu. Si noi o faceemu acésta, pentru că ni o impune chiamarea nóstra de archiereu. Daca preotiloru li-a placutu a luá asupra-le dregator'a preotiesca, daca li-place a se girá de parinti ai poporului, si a se sustiené din beneficiele preotiesci: atunci trebuie sè si-implinesca cu promptitudine si detorintele preotiesci, intre cari loculu principalu lu-ocupa invetiarea si luminarea poporului. Precum se nisuescu preotii cei buni a-si invetiá pre fi loru cei trupesci: totu astfelui sunt datori a indemná la invetiatura si pre fi loru cei sufletesci; pentru că precum va cere Dumnedieu si posteritatea dela noi séma despre crescerea filoru nostri trupesci: totu asemenea va cere séma si despre cultivarea filoru nostri celoru sufletesci.

Pentru a ne implini acésta mare detorintia, ni dau buna ocasiune scólele nóstre confessionali. Ele sunt mediloculu celu mai signu la ajungerea dorintelor nóstre. Dar pentru ca acestu mediloci se fie mai eficace, trebuie se ne ingrigim cu totii, ca scólele nóstre se devina, si se fie intr'adeveru unu isvoru datatoriu de lumina.

Petrunsi de convingerile acestea ne amu ingrigit cu venerabilulu nostru sinodul eparchialu, ca institutul nostru pedagogico-teologic se fie la inalta mea missiunc'i sale, pentru a dá scóleloru nóstre confessionali invetiatori bine pregatiti, si demni de numele loru. Ba amu infientiatu si unu alumneu pen-

tru sustinerea a cîte 40 de elevi preparandiali cu toté cele necesarie.

Acum este rendulu la pré onoratii protopresbiteri si inspectorii scolari, la onorat'a preotime si la inteliginti'a nostra se capaciteze pre comunele nôstre, ca la indeplinirea posturilor invetiatoresci vacante, sè aléga pre cei mai buni invetiatori, apoi se capaciteze pre poporu despre bunatatile si folósele invetiamantului, ca astfeliu se-lu faca a-si inscrie de timpuriu, si a-si tramite regulatu si cu placere pre fii si fiicele loru la scóla.

Spre a inlesni cele de lipsa la promovarea invetiamantului confessionalu inca dela inceperea prelegeriloru, astâmu de bine si in specialu a recomandá si dispune urmatórele:

1. Conformu dispusetiunilor din „normele pentra administratiunea invetiamantului“ §. 10 sè se faca de timpuriu conscrierea tuturoru prunciloru de scóla dela 6—12 ani, indetorati a cercetá scól'a de toté dilele si a celoru dela 12—15 ani indetorati a cercetá scól'a de repetitiune; ér parintii séu tutorii aceloru prunci se fie parintesce sfatuiti si admoniti dela diu'a inceperei prelegeriloru incolo a si-tramite pruncii loru regulatu la scóla.

2. Pe diu'a de 1. Septemb're a.c. toté edificiele de scóla se fle bine grigite, si provediute cu toté cele trebuintiose, precum: scaune, mese, table, mape, globuri si altele, pentru ca pre atunci sè se pôta incepe prelegerile fara impedecare.

3. Preotii din comună primescu insarcinare: ca in duminec'a, ori serbatórea, ce premerge inceperii prelegeriloru dupa finirea servitului divinu in biserică, se cuventeze poporului despre folosulu invetiamantului, in sensulu celoru espuse mai sus. Dupa cuventare imbracati in ornatu bisericescu se mérge la scóla dimpreuna cu poporulu, unde voru face sanitarea apoi si a scólei.

4. Preotii din comună primescu insarcinare: ca in septeman'a prima a inceperei prelegeriloru se cerceteze in tota diu'a scól'a cîte odata, pentru a se incredintia: daca invetiatorii tienu regulatu orele de prelegere, si daca prunci indetorati au inceputu a cercetá prelegerile. Daca voru observá, ca careva dintre prunci inca n'ar fi inceputu a cercetá prelegerile, atunci preotii, ori voru chiamá la sine pre parintii acelor'a, ori voru merge pre la casele loru — ceea ce pôte face preotulu in interesulu invetiamantului — apoi voru intrebá pre acei parinti de causele, din cari fii loru n'au cercetat prelegerile, si observându ca acele cause n'aru fi motivate — si ca acei parinti din nepasare si renitentia retinuu pre fii loru dela scóla; atunci se ii-sfatuesca parintesce a-si trameste fii loru la scóla, aretandu-le folósele scólei, si urmarile cele triste ale neinvetiatorei, ér daca nici dupa acésta sfatuire n'ar urmá a trameste pre fii loru la scóla; atunci se ii citeze inaintea comissiunei scolari, si se ii sfatuesca de nou, pre langa acea admonitiune, ca daca nu voru ascultá, voru fi aretati dre-

gatorici politice spre a-ii constringe prin pedepse la implinirea acelei detorintie a loru.

5. Preotii voru repeti a cercetá scól'a si in dou'a septemana dupa inceperea prelegeriloru, si daca voru observá, ca careva parinti nici dupa cele doue admonitiuni din punctulu precedinte nu aru trameste pre fii loru la scóla; atunci cerendu dela invetiatoriulu consegnarea acelor'a, compunenda dupa §. 15 din „norme,“ in contielegere cu comissiunea scolara o va transpune antistie comunale, si va starui pentru constringerea acelor parinti prin pedepse la tramesterea filoru loru la scóla.

6. Totu asemenea vor purcede preotii in contielegere cu comissiunile scolare — si in a trei'a si a patr'a septemana, si mai departe, pana candu voru face, ca toti pruncii apti de scóla, se cerceteze prelegerile regulatu.

7. Dupace astfeliu se va fi regulatu cercetarea scólei, urméra a se face ingrigire pentru cartile de scóla, fara care nu pôte progressá invetiamantulu. Parintii prunciloru cu dare de mana sè se indemne procurá insii acelea, cumperandu-le ei de a dreptulu ori predandu preciulu loru preotului, séu invetiatoriului, ca se-le procure densii; ér pentru pruncii ce seraci si fara de medilóce se recomanda procurarea aceloru carti prin comissiunea scolara, séu prin comitetulu parochialu, ori din fondulu scólei, ori din cassa bisericei.

Infine mai amintindu inca odata iubitului nostru cleru, ca acésta este chiamarea si detorintia lui cardinala, si ca este timpulu supremu, se ne cugetam cu totii mai multu si mai seriosu, ca pana acum la implinirea acestei detorintie, dela care depinde viitorulu creditiosiloru nostri, si chiar viitorulu clerului nostru, si aseturandu pre iubitulu clerus, ca noi vomu fi cu mare atentiune si asupra acelor'a dintr-preotii nostri, cari sciu apretiu vocea timpului, areata loru si priu sirele acestea, cum si asupr'a acelor'a, ce nar'u considerá acestea, si ca nu vomu intralasá a remunerá dupa putintia servitiele preotilor si invetiatoriloru, cari se voru distinge intru promovarea invetiamantului. Recomandandu sè-se faca toté in cea mai buna contielegere cu invetiatorii, am remasul

Aradu 14. Augustu 1877.

Alu vostru tuturoru

de binévoitoriu

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

Regulamentu de procedura in materii de judecata bisericésca in biseric'a ortodoxa a Romaniei.

Despre actiuni, cercetari si citatiuni.

Art. 1. Intentéza o actiune séu se apera contra ei, nu mai acelu ce se bucura de liberulu exercitiu alu drepturilor sale, si are calitatile cerute de legi si de santele canon (indrept. leg. cap. 26, sin. II, can. 6).

Art. 2. Actiunea se va face print're petitiune adresat Episcopului Eparchietu.

Art. 3. Petitiunea va fi timbrata. Ea va cuprinde:
a) Diu'a, lun'a si anulu; b) numele, pronumele, profesiunea, domiciliul reclamantului si alu acusatului, si c) espunerea pe scurt a motivelor pe cari se baséza actiunea.

Lips'a timbrului, a numelui, a pronumelui, si nearestatarea motivelor atragu nulitatea petitiunii.

Art. 4. Episcopulu Eparchiotu, primindu petitiunea reclamantului, reguléza a se face cercetarea prin protoiereului respectivu, cátu mai neintardiatu. — Protoiereul constata descoperirile sale la faci'a locului prin unu prescriptu verbalu, care insocitu de act'a casului, se trimit Episcopului cu reportu.

Art. 5. Episcopulu gasindu casulu de caderea consistoriului, trimit acestuia reportulu protoiereului cu act'a casului.

Art. 6. Consistoriulu observa, daca cercetarea este in regula, de cuprinde si lamuresce tóte impregiurările cestiunii, daca de catra acusatu nu s'a facutu vre-o observatiune de nemultiemire la cercetare, daca i s'a facutu indestularea cererii, séu daca nu, apoi pe ce temei. Daca sa va areta vre unu feliu de neajunsu in procederea cercetarii, consistoriulu cere a se indeplini acea lacuna de cercetatoriulu dinainte, séu de altul, mai alesu daca acusatulu ar cere alta persona.

Art. 7. Daca din interrogatoriulu facutu la cercetarea locala, nu se esplica in destulu unele din impregiurarile delictului, consistoriulu va luá acele informari dela insusi partile litigante la infaciare lau loru.

Art. 8. Asupra intàrdiarii, séu a nedreptelor lucrarilor, ceretatorilor, séu ale consistoriului, se poate suplicá si cere indreptare la Episcopulu Eparchiotu.

Art. 9. Se opresce partiloru a adaoge la chesti'a in tratare chestiuni, ce nu se repórta la ea.

Art. 10. Instructiunea fiindu terminata, partile se chiama la infaciare prin anume citatiuni, aretatore de motivul chiamarei, dateate cu diu'a, lun'a si anulu; terminulu unei citatiuni pentru infaciare se nu tréca preste una luna.

Art. 11. Partile primindu citatiunea, sunt datore a dăcuitantia de primire, care se inaintéza la Episcopia.

Art. 12. Daca in curgerea terminului antaiu nu s'a primitu dăcuitantia dela parti pentru inmanuarea citatiunii, séu alte temeiuri legitime au impiedecatu infaciare la terminu, citatiunea se repetiesce, si se pune altu terminu. Acésta la nevoie se repetiesce si a trei'a óra, candu judecat'a se face negresitu, chiar de ar lipsi vre un'a din parti (can. ap. 74. Cartag. 27 si 28).

Art. 13. Citatiunile se dau, séu persoanei, séu la domiciliulu persoanei. La casulu din urma, servește relatiunea oficiala a inmanuatorului, constatata conformu art. 74. din codulu de procedura civila.

Art. 14. Consistoriulu, la cercetarea actei, este datoriu a observá, daca in ea nu sunt amestecate cestiuni ce nu se refera la casulu delictului in cestiune. In prescriptulu verbalu, cosistoriulu se pronuncia asupra validitatii séu nevaliditatii impregiurarilor si assertiunilor, ce se gasește in acta; aplicá la elu canónele si legile respective si-si dă opinionea.

Despre siedintie si bun'a ordine.

Art. 15. Deliberarile consistoriului se presiedu de cătra unulu din membrii, numitul de cătra Episcopulu Eparchiotu odata pentru totdeun'a.

Art. 16. Siedintiele nu voru fi publice. Ele se tienu regulat in fiecare di, candu cere trebuint'a, afora de Dumineci si serbatori.

Art. 17. Orele obligatoré pentru siedintie sunt dela 10 pana la 2.

Art. 18. Bun'a ordine in siedintie se intretiene de cătra presedinte. Totu ce va ordiná presedintele in acésta pri-vintia, va fi executatul indata si intocmai.

Despre presentarea si instructiunea causelor.

Art. 19. Causale se voru infaciá inaintea consistoriului dupre ordinea intràrii loru.

Art. 20. Lipsindu partile, cau'a remane cea din urma la rendu in aceea di. Era daca partile nu se voru areta de locu, judecat'a se va suspendá, si nu se va redeschide, decatú dupa cererea din nou a partiloru.

Nu se va suspendá urmarirea causei, daca va fi din acele, a caror'a actiune, dupa rostirea santeloru canóne, nu poate remane nejudicata, chiar de ar si urmá intru acésta cererea intentatoriului.

Lipsindu inse un'a din parti, cau'a se va judeca nu mai in presinti'a acelei staruitore, afora daca partea pre-senta nu va voi insasi a o amená pentru alta di.

Potu cere amenarea séu schimbarea rendului ambele parti, daca inse consistoriulu va gasi, că cererea nu este suspecta.

Afora de terminulu legalu, consistoriulu nu poate per-mite decatú o singura amenare.

Art. 21. Partile voru fi datore a-si depune inscrisul midilócele loru de aperare la biroul directoriului cancelariei Eparchiale, dandulí-se adeverintia de a loru primire.

Art. 22. Executarea si regularitatea lucrarilor consistoriului este pe sém'a si respunderea directorului cancelariei Eparchiale.

Art. 23. Instructiunea fiindu terminata, consistoriulu va intrebá pre parti, daca mai au alte probe, si ele dechia-randu că n'au, atunci pasiesce la pronunciarea opinionei sale, séu indata, séu dupa consultatie in timpul carei'a partile se retragu.

Despre probe si bune marturii.

Art. 24. Probele (dovedile) se dau inscrisul de cătra parti, subscrise si legalizate despre autenticitate de locurile, competiente,

Art. 25. Probele sunt de doué categorii: a) mărturii dela persoane cu buna conduită morală, si spriginite cu juramentu, si b) actele autoritatilor bisericesci.

Art. 26. In cestiuni, care atragu condamnarea la catereisire, tot deuna mărturiile se fia spriginite cu juramentu, facutu in biserică, inaintea preotului investitul cu sacrele vestimente, si cu man'a pe sant'a cruce.

Art. 27. Martori potu fi si mai multi, dara celu pu-cinu se ceru duoi séu trei, si se aiba calitatile acele pre-scrise de canóne (can. apos. 75; 1, 2; vedi indrept. leg. cap. 22—26).

Art. 28. Martorii se intréba fiecare deosebi.

La casu de contradicere potu fi confrontati.

Despre opinione.

Art. 29. Consistoriulu, opinionea sa insocita de prescriptulu verbalu, incheiatu dupa tratarea cestiunii, o va sun-pune prin anafora Episcopului, care o confirma, daca o va gasi canonica si legala.

Art. 30. Daca in consistoriu opinioanele s'au desbinatu, ele se aréta in anafora, si Episcopulu incuviintéza pre acea ce o va gasi mai temeinica.

Art. 31. In totu casulu, opinionea Episcopului prevaleaza, si ea se aduce intru indeplinire, inse in resolutie trebuie sè se arate anume temeiurile legale, pentru care Episcopulu nu se poate uni cu opinionea consistoriului.

Art. 32. Directorulu cancelariei va ingrigi, ca opinio-unile confirmate de Eparchiotu sè se tréca intr'o condica speciala, unde érasi se vor subserie de cătra insusi membrui.

Nimica pre margini, printre linii prin adaogeri, prin scurtári, nu se poate scrie in acésta condica.

Art. 33. In prescriptulu verbalu alu consistoriului se va cuprinde: a) numele, pronumele, domiciliul partiloru, calitatea in care procedu; b) obiectul cererii si conclusie-

unile partilor; c) resumatulu actelor, ce partile au infacișiatu spre sustinerea cererilor lor; d) opinionea ce consistoriului dă in virtutea sancelor canone si a legilor.

Art. 34. Numai dupace opinionea consistoriului si capeta confirmarea Episcopului Eparchiotu, ea se comunica partilor sub luare de adeverintia.

Art. 35. Decisiunea relativa la ceterisire va arata si terminulu apelului.

Art. 36. Terminulu apelului este de 15 dile, socotitul dela dat'a inmanuarii decisiunei Episcopului Eparchiotu.

Art. 37 Daca in intrul terminului nici un'a din parti nu probéza, că a apelatu, decisiunea se aduce intru indeplinire indata dupa a lui espirare.

Art. 38. Partile, primindu decisiunea, trebuie se declare inscrisu multiemirea seu nemultiemirea loru cu decisiunea.

Despre recusatiune (IV. can. 9. Cart. 16).

Art. 39. Ori-care membru alu consistoriului poate fi recusat; a) candu elu este interesat personalu in procesu; b) candu va fi ruda de aproape a vre-unei parti; c) daca esiste inimicitia intre membru si un'a din parti, inimicitia provocata cu 6 luni inaintea recusatiunii, prin agressiuni, injurii, seu amenintari verbale ori inscrisu.

Art. 40. Membrulu, care va scî, că esista in persóna sa vre-o cauza de recusatiune, o va declará insusi Episcopului, care va decide, daca trebuie se ie parte la judecata seu nu. In casulu din urma Episcopulu lu-inlocuesce cu alta persóna din clerus.

Art. 41. Consistoriulu va face mentiune de casulu recusatiunii in prescriptulu verbalu alu seu.

Art. 42. Celu ce va voi se recuze, va face propunerea sa mai inainte de inceperea desbatelerilor.

Recusarea va fi propusa inscrisu si subscrisa de propunetor si adresata Episcopului Eparchiotu.

Ea va fi basata pe probe suficiente.

Art. 43. Episcopulu Eparchiotu va decide, daca se poate primi, seu nu rucusatiunea, dupa validitatea seu nevaliditatea temeiurilor, pre care ea se baséza.

Despre apelatie.

Art. 44. Apelulu se face numai in casurile, care atragu ceterisire seu degradare din trépta (Cart. c. 12).

Art. 45. Apelulu, ca se fie valabilu, trebuie; a) se fi fost procesu de declaratiunea de nemultiemire cu decisiunea Eparchiala; b) se fi fost facutu in curgerea terminului prevediutu la articolulu 36.

Art. 46. Apelulu se va forma prin petitune, adresata Metropolitului primatu, presiedintele st. Sinodu, pe langa care se va alaturá si copia dupa decisiunea apelata.

Petitunea va cuprinde in scurtu temeiurile de apel.

Art. 47. Directorulu cancelariei santului Sinodu inregistreaza petitunea de apel, si dă apelantului cuitantia, in care se constata diu'a primirei apelului.

Art. 48. In intervalul dintre sesiunile st. Sinodu directorulu studieaza tota cestiunile apelate, cerandu prin Metropolitulu presiedinte, actele relative la casuri din Eparchiele respective, le studieaza si observa validitatea seu nevaliditatea temeiurilor apelantului, daca are seu nu dreptu la apel, de se afia seu nu vre-o neregularitate in procedura consistoriala, aduna tota scientiele necesarii la completarea instructiunei, si despre tota referéza Metropolitului presiedinte, care la deschiderea sesiunei sinodale, supune casurile la decisiunea st. Sinodu.

Art. 49. In apel nu se va primi nici o cerere noua privitoare la alta cestiune, care nu s'a facutu la prim'a instantia, si la prima decisiunea.

Art. 50 Santulu Sinodu recunoscere, ori reforméza in totulu, seu in parte decisiunile prime in apel.

Decisiunea sa o comunica atatul apelantului, catu si Episcopului respectiv spre esecutare.

Art. 51. Reformarea opinionei din prim'a instantia, prin st. Sinodu nu atrage nici o responsabilitate asupra primilor judecatori, daca nu se va poté dovedi, că ei au fost condusi de vre-unu interesu, ori passiune (Cartag. c. 15).

Disciplin'a in scol'a.

Cine cunoscere referintele poporului nostru, nu arareori poate veni in pusetiunea a vedé, că in unele locuri nu se pre observeaza intre omenii nostri disciplin'a si rendul bunu. Caus'a este usioru de explicatu, candu ne aducem aminte, sub ce felu de impregiurari am crescutu, si cum se siléu mani straine a ne infige totu felulu de rane in corpulu nostru. Poporele crescute in disciplina sunt totdeuna la inaltimdea missiunei loru, pentruca membri, cari le compunu, sunt deprinsi inca din fraged'a loru copilaria a-si cunoscere drepturile si detorintele loru, si asia candu este vorba a exercitá unu dreptu seu a-si implini o detorintia, totdeuna o facu acésta la tiimpulu si loculu seu.

Primulu factoru chiamatu a influentiá in acésta directiune este fara indoieala cas'a parintesca, si cu deosebire mam'a. Ocupatiunile cele multe afară de casa inuse, caror'a trebuie se se supuna mam'a romana, mai cu séma in decursul verii, o impedece in mare parte de a-si puté inplini acésta chiamare precum ar dorí, si precum o potu face acésta alte mame, cari in urm'a modului loru de vietia nu sunt silite a-si parasi fragedii loru prunci, si a alergá la lucruri campului — lasandu-ii pre acesti'a singuri de sine de multe ori dile intregi. Sub astfelu de impregiurari dedarea si tineretua pruncilor in disciplina este pentru invetiatoriulu nostru o greutate mai mare, decatul dora pentru invetatori acei'a, cari au in scólele loru prunci, ale caroru mame au pututu se stea mai multu de ei. Fiindu apoi disciplin'a in scóla bas'a invetamentului, ér in societate bas'a ordine si chiar a bunastarei sociali; credu că va fi de interes pentru publiculu acestei foi a scrie in liniamente scurte ceva despre disciplin'a scolaria.

Sub disciplina intielegemu tota acele reguli si mesunice trebuie se le aiba in vedere invetiatoriulu, pentru ca invetimentulu se-si poate urmá cursulu seu regulatul si astfelu se se ajunga scopulu invetimentului, catu si pentru ca se se poate sustine si promova starea sanatatii si starea morala a elevilor. Celu mai bunu si celu mai puternicu medilociu de a sustine disciplin'a in scóla este fara indoieala modulu cum se preda invetimentulu, metodu. Candu invetimentulu se preda in scóla in o forma corespondietória; atunci elu atrage si inaltia spiritele, si pre calea acésta le scutesce de o purtan necorespondietória, si legandu-le de obiectulu, de care trebuie se se ocupe, le deprinde si le insufila mórvavuri bune si o tienuta démna. Metodulu este dara medilociu cel mai bunu iutru sustinerea disciplinei; ér pre lang metodu sunt de a se mai observa in interesulu educatunei inca unu siru de mesuri speciali. Din acestu punct de vedere purcedu in disciplin'a scolară toti pedagogii ma insemnati ai tiempului mai nou. Voiu enumera deci unele assertiuni in acésta privintia de ale lui Comeniu si Diesterweg si le-voiu recomenda de cincisura intru sustinerea disciplinei tuturor colegilor mei. Comeniu arestandu, că metodus este medilociu celu mai bunu intru sustinerea disciplinei dice: „Daca studiele se intocimescu si se predau bine, atunci ele posedu in sine atat'a dulcetia, ca se poate atrage la sine spiritele elevilor. Daca nu se intempla astfelu, atunci vin' este a scolarilor, ci curatul numai a invetiatorilor. Pe palme si astfelu de lovitură nu putem insufla nimenii amic catra scientie; din contra astfelu de mesuri instreină numai spiritele si produc antipatia facia de scientiele, a-

se propunu.⁴ Vorbindu Comeniu despre intrebuintarea medilócelor disciplinari preste totu dice: „Medilócele disciplinari trebuie să se aplice *fora patima, mania si ura*; asia incătu elevulu, facia de carele se aplica, se observeze, că atari medilóce se aplica curat u numai pentru binele lui, si că superiorii lui, candu le aplica, purcedu din o intentiune curat u parintésca, ca astfelui se le primésca elevulu chiar cu aceeasi intentiune, cu care iea bolnavulu o medicina amara prescrisa de medie. Catra acestea se mai adaogemu și principiele referitorie la disciplina ale lui Diesterweg. Elu dice; „Adeveratul didacticu este totu de odata si disciplinatoru; cine are metodu, scie se mantinea si disciplin'a. Obiectele de invetiamantu sunt dupa o parere vechia, dar pré adesea predata uitării totu atâtea discipline. Aceste assertiuni au fost necunoscute pana atunci, pana candu se tinea, că missiunea invetiatorului consta in o memorare séu o simpla espunere (metod'a dogmatica) a obiectelor de invetiamantu. Atunci puté cineva scí multu, vorbi bine, si invetiá (pre altulu), fara ca se scie mantiené disciplin'a.

De candu inse sub a invetiá (pre altulu) intielegemu cu totulu altceva, si anume nu numai a impartasi nesce cunoșintie, ci a desvoltá si a deprinde pre elevi la activitatea propria; de atunci nu esista invetiatoriu bunu, carele se nu scie mantiené disciplin'a in scóla. Invetiatoriulu cu metodu reguléza si disciplinéza pre scolariu atâtu in interiorulu lui, cătu si in cele ce privesc purtarea lui din afara.⁴

Diverse.

Concursu pentru compunerea cartilor de scóla.*) Consistoriului (aradano) dorindu să se compuna carti de scóla (manuale, compendie) conformu planului de invetiamantu, ce l'a emisu sub 10 ianuariu an. cur. Nr. 66/¹, scol. prin acést'a publica concursu cu premie, si anume: 1) Pentru exercitiele intuitive si gramatica premiu de 200 fl. 2) Unu manualu de socota premiu 100 fl. 3) Unu manualu de fisica premiu 100 fl. 4) Unu manualu de istoria naturala premiu 100 fl. 5) Unu manualu de drepturi si detorintele civili premiu 100 fl. Cei cari voru dorí se concurga, au se-si trimita opurile loru la consistoriu pana in 1 Martiu st. v. 1878. Cu autorii opuriloru de premiatu se va face acordu, de dupa care, pre langa unu onorariu, se dea Consistoriului a ingrigi tiparirea si disitribuirea editiunei prime. La casu de a dou'a editiune, are să se faca accordu nou. Dela zelulu invetiatoriloru, preotiloru, inspectoriloru, protopresbiterilor si a tuturor barbatiloru nostri in functiuni bisericesci si scolare, spera acestu Consistoriu, că la terminulu amintit u voru incurge opuri numeróse.

■ Informatiune scolastica. La rugare aducemu la cunoșintia publicului, că primirea elevilor in scóla civila de baiati din Lipov'a se va intembla in dilele ultime ale lunei lui Augustu, si in primele dile din Septemvry. In clas'a I. se primescu baiatii, cari au trecutu de 9. ani, si vor produce „testimoniu,” că au absolvit cu sporiu de ajunsu, clas'a a IV. a scólei elementare. Primirea in clasele superioare este conditiunata dela testimoniu din clas'a antecedenta. Doritorii de a fi primiti, au a se presentá in persóna, si insociti de parinti, tutori séu incredintii loru la directiune. Pentru inscriere si didactru solvescu baiatii din Lipov'a pre anu 5 fl. 50 cr, cei din provincia 7 fl. 50 cr. v. a. elevii seraci, cari vor produce „atestatu de paupertate,” scaunulu scolariu i-vá absolvá dela solvirea didactrului, si eventualmente voru fi ajutati si cu cartile necesarie. Spre orientare celor interesati, aducemu, si aceea la cunoșintia, că in urmarea ordin. inaltului ministeriu de cultu si invetiamantu din 28. sept. 1876. Nr. 21.056. elevii din clas'a I, II, III, si a IV. a scólei civile, la casu de ar voi se pasiesca in vre-o scóla media, se primescu in clas'a urmatória

(* Luandu notitia despre acestu concursu numai pe scurtu, in publicam de asta data dupa testulu cercularium de datul 6 augustu Nr. 4711/460. scol.)

fora nici o pedeca, si fara ase supune la esamenu de primire decătu numai din limb'a latina, respective francesa. Prin urmare planulu de invetiamantu, pentru clas'a I, II, III si a IV. a scólei civile, este in consonantia, cu planulu de invetiamantu a clasei I, II, III si a IV. gimnasiala respective reala. Prelegerila regulate pre 187^{1/2} se incep in 4. Septemvry. Limb'a propunerei e cea magiara; limba ajutatoare e cea germana, pre lenga aceste mai sunt obligate si respective concese: limb'a latina, francesa si romana.

= Teatru romanu in Aradu. Joi in 18/30. Augustu a. c. sosesc aici in Aradu trup'a teatrala de sub directiunea domnului Petrescu, constatatoria din 12 persone, cu scopu de a dà mai multe representatiuni teatrale. Prim'a representatiune se va dà in 3 Septemvry a. a. nou. Dupa informatiunile, ce le avemu despre trup'a de sub domnulu Petrescu, speràmu, că publiculu va fi pre deplinu satisfacutu. De aceea ar fi de dorit, ca daca ni se da pe aici atâtu de raru ocasiunea a avé teatru romanu, se-lu imbrăcisiamu cu tota caldur'a toti din tote partile.

Concurs.

1—3

Pentru deplinirea postului invetatorescu dela scóla romana gr. or. din comun'a Ictaru, comitatulu Temisiului, protteratulu si inspectoratulu de scóle alu Stassiasului, se scrie concursu, cu terminu pana la 29. Augustu, st. vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt in numerariu 100 fl. 20. cr. grâu 20 de meti, cucuruzu in bombe 20 de meti, 8 orgii de lemn, din cari se incaldiesce si scóla, — si 4. lantie de pamantu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recursele loru instruite conformu §-lui 13. din statutulu organicu si adresate respectivului comitetu parochialu, a le susține parintelui protopopu tractualu si inspectoru cercualu de scóle Georgiu Cratiunescu in Belintiu, si a se infaciá intru'a din Dumineci ori serbatori in biseric'a a d'acolo, spre a-si areta desteritatea in tipicu si in cantari.

Ictaru 31. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine Georgiu Cratiunescu, protopopu si inspect de scóle.

1—3.

Pentru deplinirea aloru 3 statiuni invetatoresci romane gr. or. din Siria si anume: döue pentru clasele inferiore miste, adeca in care voru umblá baetii dimpreuna cu fetitiile dela 6—9 ani; ér alt'a numai pentru fetitiile dela 9—12 ani, unde se va propune si lucrul de mana femeiesc.

La cele döue d'antaiu recurrentii au a produce testemu, că a absolvit celu putinu clase normali si preparam'a, si au depusu esamenu de cualificatiune; ér recurrente la scóla de fetiti numai acele potu fi admise, cari au cualificatiunea prescrisa adeca: au depnsu esamenu din pedagogia. — Alegerea se va intempla la 29 Augustu gustu a. c. st. v. ér recurrentii voru avé pana atunci a-se presentá in un'a dumineca seu serbatore la biseric'a de aici, de a-si areta desteritatea in cantare si tipieu, avendu cursele bine instruite si adresate catra comitetu a le susțineri Dlui protopopu si inspectoru cerc. de scóle Georgiu Vasilieviciu. — Cu fie care postu sunt impreunate urmatorele emoluminte: 300 fl., 6 cubule grâu si 6 cucurudiu 9 orgi de lemn, din care este a se incaldí si scóla cuartiru si gradina.

Siria (Világos) in 20 Iuliu 1877. st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea Georgiu Vasilieviciu, protopopu si inspectoru cercualu de scóle.

1—3.

Pentru deplinirea postului de invetitoriu la a III-a scăla inferioară înființată de nou în comună *Sieitinu*, cotelu Cenadului, protopresbiteratul Aradului cu terminu de alegere pe *4 Septembrie a. c.*

Emolumintele sunt:

In bani gata 100 fl. v. a., pentru 6 stîngini de lemn 60 fl. v. a., pentru scripturistica 6 fl. v. a. 15 jugere de lemn estravilanu, si cortelul liberu; pentru incalditulu scălei se ingrițesc comun'a separatu.

Doritorii de a ocupă această stațiune sunt poftiti recursurile loru proovedute cu documintele recerute conformu §. 13. din statutulu org. si cu atestatu de moralitate, a le asterne subsemnatului inspectoru de scăle pana la diu'a alegerei; și inainte de alegere a se prezenta in vre o dumineca ori serbatore in biserică pentru a si-areta cunoscintia in cantari si tipicu; recursurile intrate in diu'a alegerei nu voru fi primeite.

Sieitinu 8/20. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu *Teodoru Popoviciu*, inspectoru cercualu de scăle

1—3.

Pentru indeplinirea stațiunei invetietoresci gr. or. din *Iosasiu*, inspectoratul Borosineului (Ienopolea), cotelu Aradului, cu terminul de alegere pe *8 Septembrie a. c. st. v.*

Emolumintele sunt: in bani gata 150 fl. v. a.; 5 cubule grâu, 5 cubule cucuruzu, 8 orgii de lemn, din care este a se incaldî si scăla, quartiru liberu cu intravilanu.

Recentorii au a se produca testimoniu de preparandia, de cuaificatiune si atestatu de moralitate.

Recursele adrseate comitetului parochialu din Iosasiu, se voru trimite la oficiulu parochialu gr. or. in *Finisiu*, post'a ultima „Gura honoz.”

Iosasiu 10 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine, *Nicolau Beldea*, inspectoru scolaru.

1—3.

Pentru deplinirea definitiva a stațiunilor invetiatoresci din comunele *B.-Rogozu si Ciuntahazu*, inspectoratul Ucurisului, cotelu Bihariei cu terminu de alegere pe diu'a de *4 Septembrie vechiu a. c.*

Emolumintele impreunate cu aceste doue posturi sunt:

2) *B.-Rogozu*: in bani gata 40 fl. v. a. in naturale 10 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 50 portiuni fenu, 8 stengini de lemn, venitele cantorali si quartiru cu gradina.

2) *Ciuntahazu*: in bani gata 64 fl. v. a., in naturale 15 cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 100 portiuni fenu, 12 stengini de lemn, venitele cantorali si quartiru cu gradina.

Aspirantii la aceste posturi sunt poftiti a si-tramite recursele — instruite in sensul stat. org. — subscrisul inspectoru cercualu in *Ciuntahazu*, per Ökrös.

Ciuntahazu, 9 Augustu. 1877 st. v.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu *Ioane Catona*, inspectoru scolaru.

2—3.

Pentru deplinirea stațiunilor invetiatoresci clasa I. si a II-a din *Birchisiu*, se deschide concursu, cu terminu pana in *4. Septembrie a. c. st. v.* candu va fi si alegerea. Emolumintele pentru clasa I. sunt: 1) Bani gata 315 fl. v. a. 2) Quartiru liberu cu gradina de legume. 3) 27·3 m. c. de lemn, din care se va incaldî si scăla. 4) Pausialu pentru scripturistica 10 fl. 5) Pausialu de calatoria la conferintie 10 fl.

Emolumintele pentru clasa II.: 1) Bani gata 400 fl. 2) Quartiru liberu cu gradina de legumi. 3) 2 jugere de lemn, din care se va incaldî si scăla. 4) 27·3 met. cub. de lemn, din care se va incaldî si scăla. 5) Pausialu pentru scripturistica 10 fl. 6) Pausialu de calatoria pentru conferintie 10 fl.

Daca invetitoriu de clasa II-a va areta in anulu primu progresu bunu in scăla, i-se va mai inbunatatî salariu amesuratî impregiurărilor.

Recentorii voru avé a se prezenta in un'a dumincica séu serbatore la *Birchisiu*, pentru a se face cunoscuti cu poporulu, si a-si areta desteritatea in cantare, apoi petitiunile, in care se fia expresu pusu, pentru care clasa recurgu, voru avé a le substerne, inspectorului cercualu de scăle subscrisu per *Kápolnás* in *Bacamezeu*.

Birchisiu in 24. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu *Laurentiu Barzu* inspectoru cercualu de scăle.

2—3.

Pentru deplinirea stațiunilor invetiatoresci clasa I. si a II-a din *Capolnasiu*, se deschide concursu pana in *11. Septembrie a. c. st. v.* candu va fi si alegerea.

Emolumintele pentru clas'a I. sunt: 1) Bani gata 315 fl. v. a. 2) Quartiru liberu. 3) Gradina de legumi de 1200⁰ □ 4) 34·1 met. c. de lemn, din care are a se incaldî si scăla. 5) Pausialu pentru scăla 10 fl. 6) Pausialu pentru conferintele invetiatoresci 10 fl.

Emolumintele pentru clas'a a II-a sunt: 1) Bani gata 400 fl. v. a. 2) Cortelul liberu. 3) Gradina pentru legumi 1 jugeru. 4) 34·1 met. c. de lemn, din care are a se incaldî si scăla. 5) Pausialu pentru scăla 10 fl. 6) Pausiale pentru conferintele invetiatoresci 10 fl.

Recentorii voru avé a se prezenta in un'a dumincica séu serbatore la biserică, de a se face cunoscuti cu poporulu si a-si areta desteritatea in cantare; apoi petitiunile voru avé a le substerne inspectorului cercualu de scăle per *Kapolnas* in *Bacamezeu*.

Capolnasiu, in 3. Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu inspectoru cercualu de scăle *Laurentiu Barzu*.

2—3.

Conformu ordinatiunei ven. consistoriu din 28 Iuliu a. c. Nr. 1633. se publica concursu pentru deplinirea parochiei vacante din comună gr. or. *Lapusnicu*, protopresbiteratul Lipovei. Emolumintele incopiate cu acesta parochia sunt: dela 91. case căte o măsură de cucuruzu sfarimat; (31 litre.) stôlele usuate; intravilanu de 800 □ si un'a sesiune de lemn, parte fenatiu, parte pamantu aratoriu.

Doritorii de a ocupă acest'a parochia sunt avisati a se prezenta in un'a din duminecile pana la *14. Septembrie a. c. st. v.* candu se va tiené alegerea, spre a si areta desteritatea in cantari, si tipicu. Recursele sunt a se adresa la dlu protopresbiteru Ioanu Tieranu in Lipova.

Lapusnicu 7. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contilegere cu mine, *Ioanu Tieranu*, protopresbiteru.

2—3.

Pentru indeplinirea stațiunilor invetiatoresci gr. orientale romane din comunele urmatore:

1. *Chislac'a* protopresbiteratul Beliului, comitatul Bihariei, cu terminu pana in *21. Augustu vechiu a. c.* in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 60 fl. v. a. in naturale 13. cubule, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 10. centarie de fenu, 8. orgii de lemn si quartiru cu gradina de legumi.

Chislac'a 28. Iuliu v. 1877.

Comitetulu parochialu.

2. **Hasmasiu**, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei cu terminu pana in 22. *Augustu vechiu* a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: in bani 52 fl. v. a. in naturale 15. cubule, diumatate grau, diumatate cucuruzu, 11. centinarie de fenu, 8. orgii de lemn si cuartiru cu gradina de unu jugeru catastralu.

Hasmasiu 31. Iuliu vechiu, 1877.

Comitetulu parochialu.

3. **Grosi**, protopresbiteratulu Beliului, comitatulu Bihariei, cu terminu pana in 25. *Augustu vechiu*, a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 59 fl. v. a. in naturale 15 cubule, diumatate grau, diumatate cucuruzu, 13. centinarie de fenu, 11. orgii de lemn si cuartiru cu gradina de legumi.

Grosi 1. Augustu v. 1877.

Comitetulu parochialu.

Doritorii de a concurge la vre un'a din statiunile aceste, au a-si asterne petitiunile loru bine instruite in sensulu statutului organicu bisericescu la subsrisulu in Tagadou M. post'a ultima Beél pana la terminele indicate.

Tagadou M. 3. Augustu v. 1877.

In contielegere cu comit. parochiale concernante **Zenobiu Munteanu**, inspectoru cerc. de scóle.

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca gr. or. din Tamasda, Comitatulu Bihariei, inspectoratulu Tulcei. Emolumintele impreunate cu acésta statiune sunt:

1) In bani 44 fl. 36 cr. v. a. 2) In bucate 10 cubule de grâu si 6 de cucuruzu 3) Pamantu aratoru 20 jugere. 4) Lemne de focu 8 orgii, si a 5) Relutu pentru fenu 9 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acesta statiune sunt avisati recurselor loru instruite in intielesulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu din Tamasda, a le trimite la subsrisulu in Tulca, post'a ultima Salonta, pona la 29 Augustu st. v. candu va fi si alegerea.

Tamasda in 20 Iulie 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu **Moise Porumbu**, inspectoru cercualu de scóle.

3—3.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la a II-a scóla paralela elementara din San-Nicolaulu romanu, in comitatulu Bihariei, protopresbiteratulu Oradii mari, inspectoratulu Cefei, cu terminu de alegere pe 28. Augustu st. v. a. c.

Salariulu anualu e 300 fl. v. a., patru carausii dela comuna pentru lipsele invetiatorului, cortelu liberu si 1/2 din stólele cantorale.

Recenturii suntu avisati, a si-substerne recurselor loru provediute cu testimoniu de preparandia si de calificatiune, subsrisului inspectoru cerc. de scóle in Berecheiu (Barakony) p. u. Cséffa pan' la terminulu alegrii.

Berecheiu, 3. Aug. 1877.

In contielegere cu comit. paroch. **Teodoru Papu**, insp. cerc. de scóle

3—3.

Pentru deplinirea statiunei invetatoresci la scól'a confessională gr. or. din comun'a Dieciu — cottulu Aradu inspectorat. Borosineu, cu terminul de alegere pe 4 septembrie a. c. st. v. pe langa urmatorele emoluminte:

In bani gata, 180 fl. v. a. in fructe, 8 cubule grâu, si 6 cubule cucuruzu — 20 magi fenu — 12 orgii de lemn, din care este a se incaldí si scól'a, cuartiru liberu cu intravilanu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se produca testimoniu de preparandia — de calificatiune — de IV. clase gimnasiale, seu reale, precum si atestatu de conduită,

Clericii absoluti voru avé preferintia. — In fine au a se presentá nainte de alegere in vre-o Dumineca ori serbatore la sant'a biserică din locu, ca se si-arete desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate comitetului parochialu se voru trimite duii inspectoru scolaru Nicolau Beldea in Borosineu pana la 31 Augustu a. c. st. v.

Dieciu, 5 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea** inspectoru.

3—3.

Prin acést'a se deschide concursu pana in 1 Septembvre a. c. candu se va tiené si alegerea — pe doué statiuni invetatoresci din Ianov'a : si anume:

1. Pe clas'a prunciloru, provediuta cu emolumintele anuali de 180 fl. 60 chible (meti) de grâu, 3. jugere de livada, 8 orgii de lemn — din care are a se incaldí si scól'a — si cortelu liberu, pe langa conditiunea, ca alegandulu invetiatoriu să dé din tóte acestea a trei'a parte emeritului invetiatoriu Dimitriu Regescu ;

2. Pe clas'a fetitielor, provediuta cu leaf'a anuala de 120 fl., 40 chible de grâu, 4 orgii de lemn, 1 jugere de livada si cortelu liberu, la care clasa vor avé preferintia invetatoresele seu candidatele de invetatorese avendu a instruá pre fetitie si in lucru de mena.

Doritorii de a ocupá vreun'a din acestea doué statiuni, carii trebuie se fie absolvatu preparandia cu succesu bunu, si se fie depusu esamenulu de cualificatiune érasi cu succesu bunu — au a se presentá in biseric'a din Ianov'a spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu, si recursele loru a le substerne pana in 31 Augustu a. c. tractulului Prot. si inspectoru de scóle din Timisior'a..

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine: **Mel. Dreghiciu**, m. p. Prot. Thimis, si inspect. de scóle.

3—3.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu suplentu langa emeritulu invetiatoriu Iosifu Motiu din Gy.-Varsiandu, Protopresbiteratulu Chisineului cu acést'a se scrie Concursu, cu terminu de alegere pe Dumineca in 4. Septembvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 100. fl. v. a. 6. orgii de lemn, din care se va incaldí si scól'a, 8. iugere de pamantu aratoru, si cortelu liberu in edificiulu scólei.

Cei ce dorescu a dobândí acestu postu sunt avisati a-si substerne recurselor loru provadute cu documintele prescrise in statutulu organicu pana la 1 Septembvre la dnulu protopresbiteru si Inspectoru scolaru in Chitighazu (Kétegyház, Comitatulu Békés) avendu a se presentá pana la terminulu de alegere in vre-o dumineca seu serbatore in facia locului la biserică pentru de a-si areta desteritatea in cantarile rituale si tipicu.

Gy.-Varsiandu la 1 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu mine **Petru Chirilescu**, inspectoru esolarin.

3—3.

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a romana gr. orientala de nou infiutianda in Gy.-Varsiandu, protopresbiteratulu Chisineului se scrie concursu, cu terminu de alegere pe Dumineca in 4 Septembvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt: 230 fl. v. a. 4 orgii de lemn pentru invetiatoriu, si 4 pentru scóla, — 16 iugere de pamantu comasatu, cortelu liberu cu gradina, si tacsele indatitate dela inmormentari.

Cei ce dorescu a dobândí acestu postu, voru avé a-si substerne recurselor loru provediute cu documintele prescrise

in statutulu organicu, pana la 1 Septembrie a. c. domnului protopresbiteru si inspectoru scolaru in Chitighazu (Kétegyház Comit. Békés). Recurrentii sunt tot de odata poftiti a se presenta inainte de diua alegerii, in vreo Dumineca seu serbatore in biserica din Gy.-Varsiandu, spre a-si areta desteritatea in cantarile rituale si tipicu.

Gy.-Varsiandu 1 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Petru Chirilescu, prot. si inspectoru scolaru

3—3.

Pentru deplinirea parochiei devenite vacanta prin mordea parochului Mihai Ciobrisiu din Gy.-Varsiandu in protopresbiteratulu Chisineului, se scrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca in 3. Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele suntu: una sessiune de pamantu estravilanu, dela fie care casa cu pamantu cate o vica de grâu si una de cucurudiu, precum si stolele indatinante dela servitiele preotiesci.

Doritorii de a dobandi aceasta parochia, au a-si substerne recursele loru, provediute cu documintele prescrise in statutulu organicu pana la 1-a Septembrie a. c. la dñulu protopresbiteru tractualu, Petru Chirilescu in Chitighazu (Kétegyház Comitat. Bichisului.) Cei cu clase gimnasiali vor ave preferintia. Se observa inse, ca la aceasta parochia se afia si unu capelanu, asia dara, daca altu recurrentu ar fi alesu si intaritu, va fi datoriu a dñ capelanului una a treia parte din sessiune si din totte venitele parochiali pana la promovorea acestuia.

Gy.-Varsiandu, 1. Augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine Petru Chirilescu, protopresbit. Chisineului

3—3.

Pentru indeplinirea statiunei invetatoresci din Radmanesci, Comitatulu Carasiu, proovediuta cu emolumintele anuali de 133 fl. 36 er. in bani gata, 8 stengeni de lemn, dela 110 case cate 12 oche de bucate; adeca 4 oche grâu si 8 oche cucuruzu, 4 jugere de livada, cortelul liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru; grajd si camara: se scrie concursu pana la 29 augustu a. c. candu se va tiené si alegerea. — Recurrentii sunt avisati recursele loru proovediute cu testimoniuul preparamialu si de qualificatiune a le substerne Inspectorului cercualu alu Secasiului, reverend. D. Procopiu Lelescu, parochu in Visma, per Lugos-Szekás (Temes-megye) pana in 28 Augustu. a. c. si a se presenta in vre o dumineca seu serbatore in s. biserica din Radmanesci, spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu.

Radmanesci, in 27 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu.

Vincentiu Micuțu,
presedinte.

In contielegere cu Procopiu Lelescu, inspectoru cercualu de scole.

3—3.

Pentru statiunea invetatoresca din Spatta, comitatulu Carasiu, proovediuta cu emolumintele anuali de 52 fl. 50 er. 30 meti bucate, din care 10 meti grâu, si 20 meti cucuruzu, 8 stengeni de lemn, 100 puncti clisa, 50 puncti sare, 15 puncti lumini, 4 jugere pamantu, cortelul liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru, — se scrie concursu pana la 28 augustu a. c. candu se va tiené si alegerea. — Recurrentii sunt avisati recursele loru proovediute cu testimoniuul preparan-

randialu si de qualificatiune a le substerne Inspectorului cercualu alu Secasiului reverend. dnu Procopiu Lelescu parochu in Visma per Lugos-Szekás (Temes megye) pana in 16 augustu a. c. si a se presenta in vre o dumineca seu serbatore in s. biserica din Spatta, spre documentarea desteritatii loru in cantare si tipicu.

Spatta in 27 Iuliu, 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Procopiu Lelescu, inspectoru cercualu de scole

3—3.

Pentru vacant'a statiune invetatoresca din Gy. Rohan se deschide concursu pana in 28 augustu, candu va fi alegerea. Emolumintele anuali sunt: 46 fl. v. a. 12 cubule de bucate, diumatate grâu, diumatate cucuruzu, 8 stangini de lemn, din cari are a se incaldii si scol'a, 3 puncti de lumini, lantiuri de pamantu aratoriu plus 1 si $\frac{1}{2}$ de clas'a I si competititia pentru cantoratu si cortelul cu gradina.

Recurrentii au a-si adresá recursele conformu statutului organicu pana in 27 augustu st. v. inspectorelui cercualu Iosifu Pintia cu p. u. Hollod, in Gyanta.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Iosifu Pintia, adm. protopres, si inspectoare de scole.

3—3.

Pentru ocuparea postului invetatorescu dela scoli romana confessionala din Somoschesiu nepreseatandu-se recurrente la antaiulu terminu de alegere, prin acest'a se publica concursu de nou, cu terminul de alegere pe 21 augustu st. v. Emolumintele sunt: Bani gata 105 fl. v. a. pentru naturalie 132 fl.; pentru curatirea scolei 20 fl. spese de calatoria la conferintele invetatoresci 10 fl.; sessiune de pamantu estravilanu; quartiru liberu cu gradina mare de legume; 12 stangeni de lemn, din care se va incaldi si scol'a; dela inmormantari pentru mortu mare 40 si micu 20 cr.

Recurrentii se aviséza a-si trimit recursele loru, provediute cu testimoniu de qualificatiune la subsemnatulu inspectoru de scole, si nainte de alegere a-se presenta in vre-o dumineca ori serbatore la s. biserica, pentru a areta capacitatea in cantare si tipicu.

Somoschesiu 4/16. augustu 1877.

Comiteiulu parochialu.

In contielegere cu Mihaiu Sturza, inspectoru scolaru.

3—3.

Conformu ordinatiunici de sub Nr. 459. Pres. 187 se scrie concursu pentru parochia romană gr. or. de comun'a Tornia comitatulu Cianadului protopr. Aradul. Emolumintele sunt: 36 jugere pamantu comasatu, dela 8 case birulu; dela cei cu pamantu cate doue mesuri; dela cei cu case un'a mesura de grâu, si stolele indatinante.

Doritorii de a recurge pentru parochia aceasta, care e de a II-a clasa au a produce testimoniu de teologie de qualificatiune, atestatu de moralitate si celu putin de spre absolvirea a siese clase gimnasiali si a se presenta in vre-o Dumineca seu serbatore la biserica pentru a-si areta desteritatea in cantare, tipicu si cuventare. Recursele adreseze catra comitetulu parochialu prin Oficiulu protopresbiteralu din Aradu pana in 29 augustu st. v. Alegerea se va tiené in 4/16 Septembrie 1877.

Tornia 2/14 augustu 1877.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine, Ioanu Ratiu, protopopulu Aradului. Redactorul responditoru: Vincentiu Mangra.